

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ВАЖЕЛІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті виділено підходи до державної інноваційної політики та її ключові принципи. Автор класифікує фінансово-кредитні важелі державного стимулювання інноваційного розвитку. Подано характеристику типових державних моделей фінансового забезпечення інноваційного підприємництва.

Ключові слова: інноваційний розвиток, державна інноваційна політика, фінансово-кредитний важіль, податкова пільга, наукомісткість економіки, податковий кредит

Summary. The article highlights approaches to the state innovation policy and its key principles. Author classifies financial-credit levers of government incentives for innovative development. The scientific article shows typical models of government financial support for innovative entrepreneurship.

Keywords: innovative development, state innovation policy, financial-credit lever, tax benefit, research intensity of economy, tax credit

1. Вступ

Оскільки інноваційний розвиток висуває підвищені вимоги щодо соціального розвитку, органи державної влади мають в сучасних умовах неминуче виконувати відповідні регулюючі функції. Задля протидії кризовим явищам в останні роки уряди провідних країн світу спрямували значні ресурси на інноваційну діяльність та увійшли до структури власності приватних фінансових інституцій. Внаслідок таких дій підприємства отримують страхування ризиків, а ринок — нові товари та робочі місця. Основна проблема полягає в тому, що державні заходи мають бути націлені не на відтворення спекулятивної моделі фінансового ринку, а на формування стійких економічних відносин в рамках національної інноваційно-інвестиційної системи.

Теоретичні основи дослідження ролі держави у формуванні механізму фінансово-кредитного забезпечення інноваційної діяльності заклали Й. Шумпетер, В. Зомбарт, М. Туган-Барановський, М. Кондратьєв, С. Кузнець, Г. Менш, Р. Солоу, Ю. Яковець. Проблемами державної підтримки інноваційного розвитку переймаються провідні вітчизняні вчені: Г. Андрощук, А. Гальчинський, В. Геєць, С. Гуткевич, М. Долішній, А. Кузнецова, Б. Малицький, О. Морщагін, С. Онишко, Т. Паєнтко, Ю. Полунєєв, О. Попович, І. Сільченко, Л. Федулова, А. Чухно та інші.

Метою статті обрано аналіз світового досвіду використання фінансово-кредитних важелів державної підтримки інноваційного розвитку. Спочатку зроблено аналітичний огляд існуючих визначень державної інвестиційної політики та механізмів її реалізації. На цій основі проаналізовано зарубіжні моделі фінансового забезпечення інноваційного розвитку. Статтю завершено стислими висновками.

2. Механізми державного впливу на інноваційну діяльність

Роль держави в активізації інноваційного механізму розвитку економіки, за переконанням О. Поповича, виявляється через стимулювання фінансування розвитку науки і освіти, високотехно-

логічних галузей та інноваційної діяльності як такої та створенні для неї відповідної інфраструктури [7, с. 58-59]. Гуткевич С. дотримується думки, що держава має виконувати функції гаранта стабільності інвестиційного клімату за рахунок проведення регламентованої й передбаченої податкової, амортизаційної, митної, цінової та кредитної політики [2, с. 38]. Ми погоджуємося, що інвестиції виступають базою для матеріалізації нововведень. Проте зазначимо, що активізація інноваційних процесів породжує додатковий попит на інвестиції.

Визначимо державну інноваційну політику як (1) комплекс заходів щодо розвитку національної інноваційної системи або (2) національне мистецтво управління інноваціями. Л. Федулова найбільш точно окреслила характер найбільш типових моделей інноваційної політики: “перенесення”; “запозичення”, “нарощування”, а для України найбільш актуальною визначила третю з них [9, с. 196]. На нашу думку, стратегія “нарощування” є утопічною для сучасної України, а тому потрібна змішана модель, націлена на інтенсифікацію суспільно-економічних відносин характерних “економіці знань”.

Державну інноваційну політику варто розглядати з декількох підходів:

1) функціонального — як набору специфічних функцій (акумулювання коштів на НДДКР, стимулювання конкуренції в інноваційній сфері, кадрове забезпечення, амортизаційна політика, координація інноваційної діяльності, актуалізація правової бази інноваційних процесів, захист екологічного та соціального інтересу, інфраструктура, здійснення міжнародної кооперації);

2) системного — як комплексу форм, важелів та інструментів розвитку національної інноваційної системи та одночасно — як складової частини загальної політики держави;

3) інституціонального — як сукупності державних структур, що виконують НДДКР і комерціалізують інновації, та формують специфічне інституціональне середовище взаємодії суб’єктів інноваційного процесу.

Надалі нас буде цікавити державна фінансово-кредитна політика сприяння інноваційної діяльності, що спрямована на стимулювання збільшення обсягу власних коштів інноваційно активних підприємств та впровадження комплексу важелів та інструментів фінансово-кредитного механізму регулювання грошового обігу, інвестування та кредитування інноваційної діяльності підприємств.

В Законі України “Про інноваційну діяльність” [3] передбачені певні заходи фінансової підтримки інноваційної діяльності, наприклад: повне або часткове (до 50%) безвідсоткове кредитування пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів бюджету; повна чи часткова компенсація за рахунок коштів бюджету відсотків, сплачуваних суб’єктами інноваційної діяльності фінансово-кредитним установам; надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів та майнове страхування реалізації інноваційних проектів. Окрім цього Закон передбачає можливість створення державних та комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ для здійснення підтримки інноваційної діяльності. На жаль, дані заходи залишилися здебільшого на папері у формі узаконеного плану, основною причиною цього є залишковий характер фінансування інноваційної діяльності в Україні.

Податкові пільги можуть надаватися також і підприємствам, не задіяним безпосередньо у виробництві інноваційної продукції, але котрі сприяють процесу НДДКР та дистрибуції кінцевого продукту. До важелів податкового стимулювання інноваційного розвитку можна віднести такі інструменти, що ефективно застосовуються в інших країнах: 1) списання витрат на НДДКР за рахунок скорочення бази оподаткування, 2) інвестиційний податковий кредит, 3) знижена податкова ставка, 4) встановлення неоподатковуваних мінімумів для об’єкта оподаткування, 5) зниження податкової складової безпосередньо у ціні продукції інноваційного характеру для зниження собівартості інноваційної продукції, 6) звільнення від податків грантів вченим та стипендій науковцям, 7) звільнення від податків роялті та патентних платежів, 8) введення “податкових канікул” для інноваційних підприємств, 9) створення сприятливих податкових зон (“гаваней”), 10) податкові пільги взамін на застосування спеціального коефіцієнту до основної норми амортизації.

Інвестиційний податковий кредит — зменшення податкових зобов’язань з податку на прибуток в обсязі, еквівалентному частці витрат поточного податкового періоду, що були спрямовані на фінансування інноваційних проектів. В Японії промислові компанії мають право на зменшення податку на прибуток у розмірі 7% інвестицій у передову техніку та технології, а у Канаді — від 7% до 20%. У Голландії з оподаткованого прибутку можна відраховувати частину інвестиційних витрат — близько 20—25 % [10, с. 38].

Регулювання системи ціноутворення на ресурси є теж фінансовим важелем держави. Проте все ж не слід забувати про пріоритет ринкових механізмів ціноутворення, тим паче, коли мова йде про стимулювання інноваційного підприємництва. Деформація ринкового механізму на початкових етапах комерціалізації інноваційного продукту може ство-

рити сприятливі умови для утворення в подальшому монополії на ринку.

Серед основних прямих і непрямих фінансово-кредитних важелів державної підтримки інноваційної моделі розвитку варто відзначити:

- державне замовлення;
- субсидії підприємствам для відшкодування частини витрат на банківські відсотки та лізинг передового обладнання;
- відшкодування державою частини витрат підприємств, пов’язаних з підвищенням кваліфікації кадрів та із сертифікацією продукції;
- фінансування конференцій, семінарів, ярмарків з метою залучення інвестицій для суб’єктів інноваційної діяльності;
- звільнення від ПДВ імпортованих технологій та ноу-хау;
- спеціальні збори до небюджетних фондів підтримки освіти та науки;
- фінансове та консультативне забезпечення трансферу технологій.

Комплексність заходів стимулювання інноваційного розвитку має відчуватися у всіх ланках суспільного життя. Проте не всі засоби податкової, амортизаційної, митної, цінової та кредитної політики можуть використовуватися для всіх без обмеження інноваційно налаштованих підприємств. Адресність має бути основним принципом державної допомоги, при цьому корупційна складова звичайно має бути виключена *a priori*.

Практика зарубіжних країн вказує на ефективний засіб розв’язання ринкових суперечностей інноваційного розвитку, коли держава бере на себе організацію роботи агенції базованої на принципі “one-stop shop”, що дозволяє інвестору вирішувати всі проблеми інвестиційного процесу в одному місці. Такі рішення можливі, коли агенції надано повноваження оператора інвестиційних стимулів. У країнах, де ефективно діє “one-stop shop”, ця агенція виробляє рекомендації для Міністерства економіки, здійснює інвестиційний маркетинг та пропонує постінвестиційне обслуговування [8].

В. Колосов стверджує, що задля підвищення ефективності державних інвестицій варто дотримуватись певних принципів: фінансова підтримка має надаватися здебільшого підприємствам кооперованого технологічного ланцюгу; державні фінансові вливання мають супроводжувати фінансові потоки приватних та корпоративних інвесторів; державні кошти мають надаватися за умови повернення вкладених ресурсів на основі контролю результатів; інвестиційний процес має забезпечувати розширення кінцевого збуту продукції [5, с. 9]. З наведеними вище умовами ми погоджуємось, проте варто доповнити пункт про самоокупність інноваційних проектів. Держава, на наш погляд, має брати на себе ризик провалу інноваційного проекту, та в разі його неминучості приймати вірні кроки по ліквідації негативних фінансових наслідків для агентів угоди. Основною державного менеджменту інноваційних проектів має бути превентивна система моніторингу всіх етапів інноваційного процесу. Зрештою сам В. Колосов рекомендує такі інструменти державного втручання, як державне страхування комерційних ризиків та безоплатна конверсія оборонних технологій на цивільні напрямки.

3. Зарубіжні моделі фінансового забезпечення інноваційного розвитку

На основі дослідження зарубіжного досвіду фінансування інноваційної діяльності ми виділили наступні моделі фінансового забезпечення інноваційного розвитку: англо-американську, континентально-європейську, скандинавську та корпоративну (або азіатську). Характеристика державних моделей фінансового забезпечення інноваційного розвитку наведена в Таблиці 1.

Англо-американська модель передбачає, що всі прикладні науково-технічні розробки повинні бути замовлені споживачами. У Великобританії з цією метою створюється мережа комітетів радників із прикладних науково-дослідницьких робіт, що сприяє збільшенню приватних фінансових потоків у розвиток інноваційної діяльності.

Європейські моделі фінансування інновацій передбачають зміцнення взаємозв'язків між наукою, виробництвом і державою. Вагому роль в цьому процесі грають державні замовлення, уряди країн посилюють вимоги до здійснення ефективної підтримки інноваційної діяльності.

Основною відмінною рисою кластерної державної моделі фінансування інновацій є те, що найбільше фінансове навантаження лягає на плечі різноманітних та незалежних агентів: малі інноваційні фірми, великі компанії, науково-дослідні інститути, університети, об'єднані навколо відповідних галузевих і територіальних кластерів. Наприклад, у Фінляндії основною управлінською ланкою зміцнення зв'язків науки з бізнесом виступають Національний технологічний комітет та

лучено з прибуткового податку доходи з експорту програмного забезпечення, а також звільнено від податку на продаж програмне забезпечення і пов'язані послуги. У 1992 р. зменшено кількість обмежень щодо функціонування позабіржового ринку, що сприяло створенню венчурних фондів [4, с. 221].

Попри розбіжності у методах та інструментах фінансового стимулювання інновацій, спільним для провідних в соціально-економічному плані країн світу є значний розмір витрат на освіту та науку (% від ВВП), що називають показником наукомісткості економіки. Розглянемо окремо витрати на освіту та окремо витрати на науку у провідних країнах світу, Україні та декотрих країнах-сусідах (Білорусії, Польщі, Росії, Румунії) (рис. 1). Середнє значення витрат на освіту серед зазначених країн, що входять до групи з дуже високим рівнем людського розвитку, складає 5,7% від ВВП, а витрат на науку — 2,7%. Таким чином загальні витрати у розмірі більше 8,4% від ВВП дають можливість розкритися науковому потенціалу країни та виконувати не тільки його соціокультурну функцію, а й економічну. Звичайно такий розмір витрат навряд чи автоматично забезпечить економічний успіх національної економіки, але все ж це є умовою та фундаментом становлення інноваційно-орієнтованого суспільства та конкурентоспроможної економіки.

Найбільші витрати на освіту має Данія (8,7%), а на науку — Ізраїль (4,3%). Найменшими успіхами у фінансуванні наукової сфери відзначається Казахстан. Структура витрат на освіту у розвинутих країнах відрізняється значно більшою часткою приватних інвестицій. Так, у США і Японії вони складають

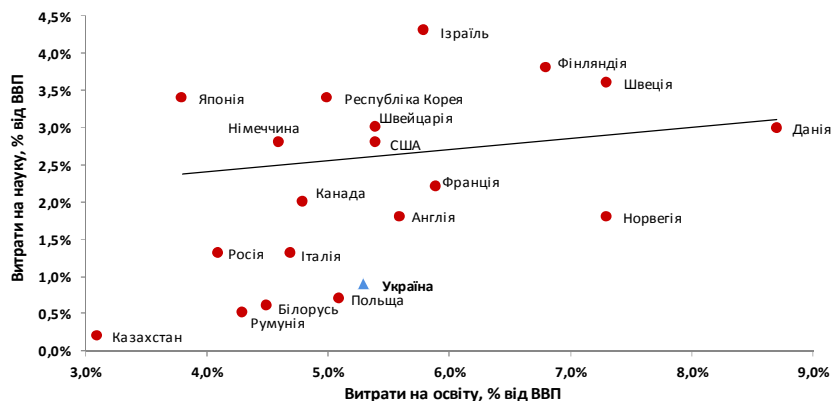

Рис. 1. Витрати на освіту та науку країн світу за 2005-2010 роки*

Джерело: Human Development Report 2013

Національне технологічне агентство (Tekes), а під егідою Парламенту країни діє фонд Sitra, який не фінансує технологічні дослідження і розробки як такі, але перетворився у венчурного капіталіста, що субсидує нові компанії на стадії початку і розширення їхньої діяльності. Переважна більшість компаній, де Sitra фінансує інновації, спочатку були партнерами Tekes.

Корпоративна система фінансування сприятлива для реалізації стратегії імітаційного інноваційного розвитку. Для прикладу, важливою особливістю японської інноваційної політики є селективний підхід до підтримки і стимулювання інновацій, законодавчо закріплений ще у 1957 р. В Індії ви-

більше 2,3% і 1,1% ВВП відповідно і мають значну питому вагу в структурі загальних витрат, навіть у порівнянні зі скандинавськими країнами.

Оскільки освіта розглядається як форма інвестицій у людський капітал, необхідно запроваджувати преференції з оподаткування для компаній і громадян, що виділяють кошти на освіту, медичне страхування, спільне фінансування пенсійних накопичень. Не слід забувати про такий важкий державного регулювання інноваційної активності як тарифна політика.

Доречно простежити форми і методи фінансової підтримки інноваційного розвитку таких країн, як: Росія, Казахстан, Білорусь та Фінляндія. Перші

три країни мають подібні соціально-економічні проблеми та є водночас нашими партнерами і конкурентами у світовій економіці. Фінляндія за останні 20 років стала прикладом того як потрібно активізувати інноваційний розвиток заснований на “економіці знань”.

У першій половині 1990-х років економіка Фінляндії перебувала у складному становищі внаслідок розпаду СРСР і втрати його ринку. У 1995 р. було прийнято стратегічну програму інноваційного розвитку за моделями суспільства знань. Одним з перших заходів стало реформування системи освіти та науки. Понад 80% бюджетних витрат на науку та дослідження розподіляють між собою Міністерство праці і економіки та Міністерство освіти Фінляндії. Основною особливістю фінських організацій є принцип внутрішньої автономії стосовно прийняття рішень та принцип диверсифікації джерел фінансування з метою розподілу ризиків. Процес формування фінської системи державної підтримки інноваційного розвитку пов'язаний не лише зі збільшенням і диверсифікацією джерел фінансування інноваційних програм, але й зі значними структурними перетвореннями в системі суспільного виробництва і споживання.

В Білорусії, Росії і Казахстані теж затверджено відповідні програми та намічено інституційну перебудову з метою переходу до інноваційного розвитку. В 2007 р. з ініціативи президента В. Путіна розпочали свою діяльність державні корпорації інноваційного спрямування: “Роснано”, “Совкомфлот”, Об'єднана авіабудівна корпорація, були засновані проекти інноваційного призначення, як “Електронна Росія”). За аналогією білоруським керівництвом здійснюється підтримка промислових гігантів: “Белаз”, Мінський тракторний завод, “Білорускалій”, підприємств АПК та ВПК, які мають пільгові режими придбання імпортного устаткування і передових технологій.

Інститути розвитку у Казахстані фактично об'єднані у холдингову компанію під назвою “Фонд стійкого розвитку “Казина”. Банк розвитку Казахстану є державним інвестиційним банком, що спеціалізується на підтримці експорту та фінансує переважно легку і переробну промисловість. Цікавою є модель активного фінансування, за якою 33% ризику бере на себе позичальник, 33% — Банк, а решту — стратегічний партнер, яку запозичено у таких країн, як Англія, Іспанія, Франція, Сінгапур, Малайзія. За останнє десятиріччя в країні була створена мережа бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів. Керівництво країни планує забезпечити у 2010—2020 рр. індустріально-інноваційний розвиток країни за рахунок 162 загальнодержавних проектів з освоєнням 6,5 трлн тенге (близько 439 млрд доларів США) [6].

Попри відмінності у потенціальних можливостях застосування інновацій, окремі аспекти досвіду Росії, Білорусії та Казахстану можна використати в Україні. Передусім необхідно створювати інститути розвитку та делегувати їм повноваження щодо використання фінансових коштів, що дозволить системі фінансового забезпечення надати цілеспрямований характер діяльності. Зазначимо у підсумку про необхідність усунення колегіальності в прийнятті рішень, відповідальність структур є запорукою їх дієвості.

4. Висновки

До державної підтримки інноваційного розвитку потрібно підходити комплексно — на основі функціонально-системного підходу. Незважаючи на велику кількість фінансово-кредитних важелів стимулювання інноваційного розвитку, основними для багатьох країн залишаються податки та державні замовлення. Чимале значення має інституціональне середовище та діяльність державних спеціалізованих структур, як, наприклад, у Фінляндії, а обираючи ту чи іншу модель державного фінансування, треба брати до уваги сукупність не тільки позитивних, а і негативних наслідків обраної лінії для країни.

Постсоціалістичні країни обмежені незначним фінансовим потенціалом, який не дозволяє забезпечити масштабний і комплексний підхід до імплементації інновацій. Оскільки в Україні немає навіть таких обсягів фінансування, як, скажімо, у Казахстані чи Білорусії, треба починати з розробки прозорого комплексу економічних та правових заходів, що націлені на ефективний механізм акумуляції коштів на підтримку інноваційного розвитку та систему стимулювання внутрішніх та іноземних інвестицій. Зробити українську продукцію конкурентоспроможною та підвищити добробут населення можна тільки за умов інноваційної моделі на антикорупційній основі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук Г. О. Національна інноваційна система Фінляндії: формула успіху / Андрощук Г. О. // Наука та інновації. — 2010. — Т. 6. — № 4. — С. 93-107.
2. Гуткевич С. О. Інвестиційна привабливість аграрного сектора / С. О. Гуткевич // Агроінком. — 2003. — № 5—8. — С. 38-39.
3. Україна. Закон. Про інноваційну діяльність // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 36. — Ст. 266. — Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Зінько Н. Інструменти стимулювання інноваційної діяльності (на прикладі Індії, Ірландії, Сінгапуру, Фінляндії, Японії) / Н. Зінько // Регіональна економіка. — 2006. — № 4. — С. 220-226.
5. Колосов В. Г. Основы инноватики. / Колосов В. Г. — Санкт-Петербург: “СПбГТУ”, 1999. — 69 с.
6. Назарбаев Н. А. Мы строим процветающий Казахстан / Назарбаев Н. А. // Международный курьер. — 2010. — № 5—6. — 11-24 февраля.
7. Попович О. С. До питання про визначення стратегії інноваційного розвитку України. / Попович О. С. // Наука та інновації. — 2009. — Т. 5. — № 3. — С. 57-71.
8. Слава С. Інституційне забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку територій: зарубіжний та український досвід / С. Слава, П. Сегварі, Р. Моркунайте. — К.: “К.І.С.”, 2008. — 112 с.
9. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика. / [за ред. проф. Л. І. Федулової]. — К.: “Основа”, 2005. — 522 с.
10. Чернова О. В. Податкове стимулювання інноваційної діяльності / О. В. Чернова // Економіка та держава. — 2007. — № 7. — С. 37-39.

Характеристика державних моделей фінансового забезпечення інноваційного розвитку

Модель	Перелові інноваційні фірми	Схема взаємодії та фінансово-кредитні важелі	Переваги	Недоліки
Амлеранська або ринкова (США, Великобританія, Канада, Ірландія, Австралія, Ізраїль)	Apple, Google, Facebook, IBM, Microsoft, HP, Ford, Amazon, General Electric, ARM Holdings, Costco WorldWide, Walmart, Procter & Gamble, Rolls-Royce, Unilever, Vodafone, FedEx, American Express та інші	Основою суб'єктами інноваційного процесу фінансування інновацій є венчурні фірми та фонди, «бізнес-ангели» та великі корпорації. Уряд країни виступає модератором сумісної роботи інженерно-технічних установ, поставальників та виробників обладнання з малими підприємствами. Модель передбачає, поміж комплексу державних фінансово-кредитних важелів, розвинутий фінансовий ринок, лояльний до здійснення ризикових інвестицій, значну кількість інституційних інвесторів. Основним елементом є стійкі партнерські відносини між малими інноваційними фірмами, великими компаніями, науково-дослідними інститутами та університетами. Роль держави проявляється через помірні розміри асигнувань та гарантії. Обов'язковим для цієї моделі є існування відносно самостійних агенцій та комітетів, що проводять відбір та фінансують інноваційні проекти на самокупній основі.	- укріплення середнього класу як генератора ідей та джерела фактично санофінансування; - висока ймовірність створення радикальних інновацій; - фінансування інновацій супроводжується подальшим зміцненням взаємозв'язків між наукою, виробництвом і державою; - високий рівень розвитку людського капіталу, що є як умовою функціонування даної моделі так і самовідновним елементом системи; - стрімке досягнення інноваційних переваг окремих галузей; - пильке формування розвинутих ринкових інститутів та позитивного інвестиційного клімату.	- жорсткі конкурентні умови відбору інноваційних проектів; - недостатня фінансова стійкість; - зростання амплітуди економічних циклів; - вимагає значних державних асигнувань в освіту та науку, особливо на перших етапах переходу до системи; - потребує міцних інститутів розвинутої ринкової економіки.
Скандинавська або кластерна (Швеція, Данія, Фінляндія, Норвегія)	Nokia, Aker, Ikea, Metro International, Saab, Scania, Volvo, Koenigsegg, Tandberg, Telenor, Danfoss, SteelSeries, Vestas, Nokian Tyres, Sven та інші	Фінансуванням інновацій в цій моделі займаються переважно великі корпорації та банки, яким підпорядковані венчурні фонди та малий інноваційний бізнес, на основі тісної співпраці з дослідницькими інститутами. Державні органи здебільшого відівають за проведення науково-технічної політики здебільшого індустріального планування з використанням широкого інструментарію податкових пільг на інвестиції, прискореної амортизації.	- високий рівень розвитку державно-приватного партнерства; - провідна роль держави; - модель менш уразлива до фінансових ризиків; - наявність інноваційно-активних компаній лідерів; - поглиблення інтеграційних процесів на основі заохочення та поглиблення трансферу технологій.	- значні фіскальні навантаження на населення та бізнес середовище; - потребує розумного державного адміністрування; - необхідний високий рівень розвитку фундаментальної науки; - складність викликає кадрове забезпечення бізнесу.
Державно-корпоративна або континентально-європейська (Німеччина, Італія, Швейцарія, Франція та решта)	Siemens, Daimler, BMW, Lufthansa Group, Nestle, Novartis, Adidas, BASF, Bayer, Accenture, Pernod Ricard, Danone, L'Oréal, Dassault Systemes, Technip, Michelin, Royal Dutch Shell, Robert Bosch, Henkel та інші	Фінансуванням інновацій в цій моделі займаються переважно великі корпорації та банки, яким підпорядковані венчурні фонди та малий інноваційний бізнес, на основі тісної співпраці з дослідницькими інститутами. Державні органи здебільшого відівають за проведення науково-технічної політики здебільшого індустріального планування з використанням широкого інструментарію податкових пільг на інвестиції, прискореної амортизації.	- високий рівень розвитку державно-приватного партнерства; - провідна роль держави; - модель менш уразлива до фінансових ризиків; - наявність інноваційно-активних компаній лідерів; - поглиблення інтеграційних процесів на основі заохочення та поглиблення трансферу технологій.	- труднощі дифузії інновацій; - система вимагає високої якості інститутів розвитку та державного адміністрування; - потрібні значні вільні кошти корпорацій, що будуть спрямовуватись на фінансування інноваційної діяльності; - вимагає спеціального кадрового забезпечення корпорацій.
Корпоративна (Японія, Китай, Індія, Південна Корея, Сінгапур, Тайвань та інші)	Sony, Panasonic, Toshiba, Toyota, Tata, Haier, Samsung, Hyundai, HTC, Kia Motors, LG Electronics, Rakuten, Baidu, Tencent Holdings, Kweichow Moutai, Nides та решта	Основою системи є функціонування потужних фінансово-промислових груп, які складаються із різноманітних промислових, фінансових, торговельних компаній, дослідних інститутів. Діяльність венчурних та інвестиційних фондів також підпорядковується корпораціям. Придбання патентів та ліцензій на нові технології є першим поштовхом до інноваційного розвитку.	- використання внутрішніх ресурсів для розвитку інноваційної діяльності; - висока якість робочої сили; - висока мобільність фінансових та кадрових ресурсів; - дана модель дозволяє зменшувати витрати на проведення НДДКР за рахунок ефекту економії на масштабі.	- інноваційний процес замкнений в межах корпорації; - необхідність довгострокових фінансових ресурсів; - потребує високорозвинутої корпоративної культури; - інфраструктурне забезпечення (технопарки, інкубатори тощо)